

Minden szép elmúlik

/GERALDINE ZSCHOCKE – ALLES SCHÖNE GEHT VORBEI című cikke alapján/

Múlандóság

Minden tárgynak, élőlénynek, életközösségnek megvannak az időbeli korlátai, mint amikor a tűzijátékból a hamu, vagy egy esküvőn a teremdíszítésből csak az eltakarítandó szemét marad.

A műanyag feltalálása
megváltoztatta a viszonyokat.
Átmenetet jelent a
pillanatnyi és az örök dizájn
között.

De csak a
látóterünkből tűnik
el, és letelepedő
káros anyagokat
termel.

Átmeneti design

A mai termékek a legtartósabb anyagokból (műanyag, fém) készülnek, és egyre gyorsabb lefutású az életciklusuk. Nem lehet megjavítani, olcsóbb újat venni, vagy funkcionálisan elavul. A termékekbe beépített gyenge pontok biztosítják a szeméthegek növekedését.

Nem igazi átmeneti design!

Két lehetőség az igazi átmeneti design tervezéséhez:

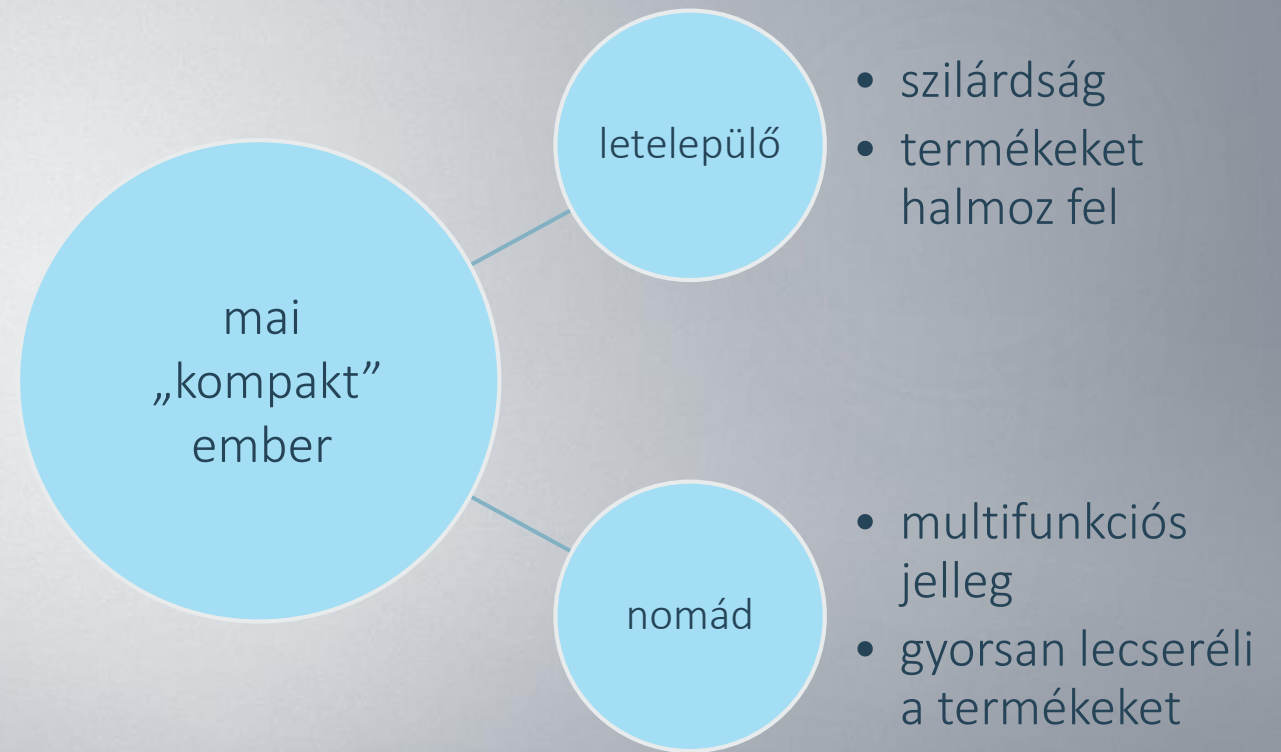
- Értékálló anyagkörforgással, amiben a forma változik
- Termékek gyors eltűnése által (komposztálható pólók, ehető csomagolások)

Városi nomádok

Az átmeneti design a mozgáshoz, változáshoz van kötve. Nomád életre emlékeztet, amikor az ember csak a legszükségesebbet vitte magával, minden mást újratermelt.

A tárgyak legyenek könnyűek, hordozhatók, multifunkcionálisak, és szükség esetén szívfájdalom nélkül hátrahagyhatók.

A legkompaktabb dolgok, mint az iPhone gyorsan cserélődnek.

Mobilis berendezések - Toshihiko Suzuki

Előzmény: 70-es évek téralakításos módszerei (falba csukható ágy)

Körülmények: Japánban nemcsak a metrókon vannak egymás nyakában, hanem a lakások is kicsik

Toshihiko Suzuki leírja a jövőbeli építészet alkotóelemeit funkcionális, mozgatható bútorokkal, melyek integrálhatók. A japán lakások helyhiánya kiegyensúlyozható egy kibontható vendégszobával, előnyös egy sziget-konyha, melyet használat után középről ismét a sarokba lehet tenni.

Az ideiglenes helyzetekre ideiglenes
térhelyzetek válaszolnak.

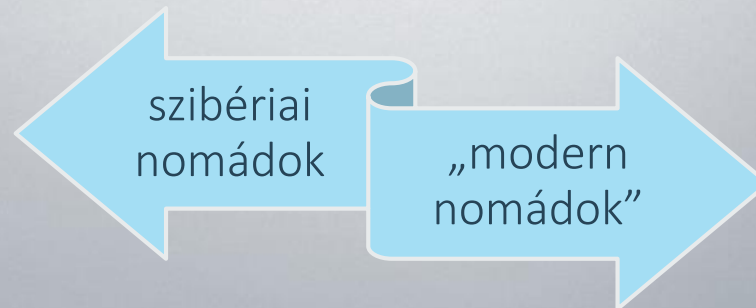

Mobil ingatlan

A mobil ingatlan megváltoztatja az építész és a designer szerepét és munkafolyamatát. Sátorok, campingautók esetén a kivitelezőt nem köti már a megbízó szükséglete, a helyi földrajzi viszonyok, az építőanyag, hanem látnokian önállóan tervezhet.

Minél dinamikusabb lesz az építészet, annál inkább eltolódik a hangsúly a kinézetről a performance-ra, vagyis hogy mit tud a ház és hogy viselkedik új környezetben. Különböző formák integrálásánál új számítógépes technológiák segítenek, hogy forma és funkció minél egyszerűbben olvadjon egybe.

Környezetüket váltják, de
szomszédjaik megmaradnak

Környezetük mellett
szomszédjaikat is leváltják

Temporális építészet

Arturo Vittori és Andreas Vogler szerint már az is temporális építkezés, ha leülünk egy fa árnyékába valamit megbeszélni. A túlélési építészet célja nem pusztán egy energiaegyensúly a lehető legalacsonyabb károsanyag-kibocsátással, hanem egy teljesen önálló „ökoszisztémaház”, mely megtisztítja a levegőt és a vizet, energiát és táplálékot termel, maga is az élő természet aktív, pozitív részévé válik. Például egy autó, mely maga termeli az üzemanyagát, s közben oxigént bocsájt ki.

A bódévarázs vonzerejét nem mindenki osztja. Betegek, fogyatékosok, családok, öregek másképp néznek a mobil zóna szétterjedésére. Aki pedig háborús menekültként sodródik a migrációval, mert semmije nem maradt, inkább cserélne újra egy stabil otthonra.

Felmerül a kérdés, miért nem fordítjuk ezeket az ötleteket menekültmenhelyek létrehozására, világosan megmondva, hogy ez szükségmegoldás.

Shigeru Ban

2009-ben L'Aquila városban (ahol a város egyharmada a helyi zenei konzervatóriumban énekel), földrengés után Shigeru Ban tervezett egy koncerttermet, melyet 3 hónap alatt felépített.

Lebontható és újra összerakható, és egy már meglévő villamosmegálló fém vázához kell hozzáépíteni újrahasznosítható elemekkel.

Kiváló példa arra, ahogy az ideiglenes és állandó épületek egymással kommunikálnak.

Temporális Hot Spot-ok

Példák: Gängeviertel (Hamburg), Cable Factory (Helsinki), Club WMF (Berlin), Freedom Camp (Kijev), Park Fiction (Hamburg)

Szinte minden nagyvárosban vannak temporális Hot Spot-ok, melyek attraktivitásukkal messze felülmúlják, amit a városi önkormányzatok a város „fesztivalizálásával” próbálnak elérni.

Már nem a 80-as évek leválasztott szubkultúrájának elkülönített területeiről van szó, sokkal inkább olyan temporális épületekről, melyek vonzó alternatívák a drága kereskedelmi centrumokban még a turisták számára is.

Hogyan lehetne az időszakos használattal a város minden lakójának kedvezni?

- Úgy tűnik, a nomád szabadság és tulajdon kizárják egymást. Aki kedvezően bérel, gyorsan kiszolgáltatottá válik, aki pedig vásárol, rugalmatlan lesz.
- Aligha érezte magát bármely művész, aki Berlinben városrésről városrésze költözött, a dzsentrifikálódás úttörőjének.
- A belsőépítészek számára az átmeneti használatú lakások alkalmazkodást jelentenek már meglévő épületekhez, térhelyzetekhez. Sokrétűbb tervezőpartnerekkel és laikusokkal kell együttműködni.
- Saskia Sassen interjújában arról beszél, hogyan hőkölnek hátra jogi rendszerek az új temporális fejlesztések előtt, és hogy a szereplőknek se kedvük, se idejük új jogi mintákat kifejleszteni.
- Az Urbar Catalyst csoport, publikációjával „Városfejlesztés átmeneti használatú lakásokkal” egy érdekes vitatémát terjeszt elő. Azt írja: „Ezen a holisztikus hálókoncepción belül az urbanisták válnak a speciális érdekek hálójában a pókokká – a lyukat koordinátorként, menedzserként és vizionáriusként töltik ki.” Új cselekvési kezdeményezésekre törekednek, melyek a felhasználótól indulnak ki, összeegyeztethetők hosszabb távú tervezéssel, szokatlan tervezési módokkal és döntési módszerekkel.